

Utlåtande 2007:172 RVI (Dnr 327-3792/2007)

Rapportering av ej verkställda beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen SoL, kvartal 2 2007, äldreomsorg

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande
Stadsdelsnämndernas rapportering av ej verkställda beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen godkänns.

Föredragande borgarrådet Ewa Samuelsson anför följande.

Ärendet

Enligt den ändring i socialtjänstlagen 16 kap. 6 f-h §, som infördes 1 juli 2006, är kommunerna skyldiga att anmäla alla gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen (SoL) som inte verkställts inom tre månader. Rapportering skall ske till länsstyrelsen, kommunens revisorer och kommunfullmäktige. Rapporteringsskyldigheten gäller även alla avbrott i verkställigheten om beslutet inte har verkställts på nytt inom tre månader från dagen för avbrottet.

De beslut som skall rapporteras är beslut om insatser enligt 4 kap. 1 § SoL inom äldreomsorg, omsorg om funktionshindrade samt individ- och familjeomsorg.

Till kommunfullmäktige skall socialnämnden lämna en statistikrapport över hur många gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § SoL som inte verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut. I rapporten skall anges vilka typer av bistånd dessa beslut gäller samt hur lång tid som förflutit från dagen för respektive beslut. Uppgifterna i rapporten skall vara avidentifierade. Inte heller skall skälen till varför de rapporterade besluten inte är verkställda framgå. Däremot skall det framgå hur stor del av besluten som gäller kvinnor respektive män. Rapportering skall göras en gång per kvartal.

Ändringen i socialtjänstlagen innebär att en kommun som inte inom skälig tid tillhandahåller bistånd enligt 4 kap. 1 § SoL som någon är berättigad till enligt beslut av kommunen, åläggs att betala en särskild avgift. Detsamma gäller om kommunen inte inom skälig tid på nytt tillhandahåller biståndet efter det att verkställigheten avbrutits. Sanktionsavgiften tillfaller staten. Det lägsta beloppet för en sanktionsavgift är 10 tkr och det högsta 1 mnkr.

I ärendet redovisas de ej verkställda beslut som stadsdelsnämnderna rapporterat till länsstyrelsen, revisionskontoret och äldreförvaltningen avseende kvartal 2 2007, se bilaga.

För kvartal 2 2007 har stadsdelsnämnderna rapporterat totalt 70 beslut som inte verkställts inom tre månader. Under perioden har 12 av dessa beslut verkställts, 1 ansökning har återtagits och 6 ärenden har avslutats varför det vid periodens slut den 30 juni 2007 fanns 51 ej verkställda beslut. Av dessa avsåg 44 beslut ansökan om särskilt boende. I dessa fall har den enskilde antingen tackat nej till erbjudet boende eller har valt att vänta på plats till ett önskat boende. Övriga 7 beslut avsåg ansökan om dagverksamhet, kontaktperson eller hemtjänst. I 3 fall har den enskilde tackat nej eller har särskilda önskemål. I 4 fall anges resursbrist som skäl till att besluten inte verkställts.

I tabellen nedan redovisas antalet beslut som inte var verkställda den 30 juni 2007 per stadsdelsnämnd samt skälen till att besluten inte verkställts. Uppgifterna inom parentes i totalsummorna anger redovisade uppgifter vid föregående rapportering den 31 mars 2007.

Dessutom redovisas antalet ej verkställda beslut per stadsdelsnämnd vid tidigare rapporteringstillfällen kvartal 4 2006 och 1 2007. De stadsdelsnämnder som sammanslagits efter 1 januari 2007 redovisas gemensamt även 2006.

Tabell 1. Antal beslut som inte var verkställda vid redovisningsperiodens slut per stadsdelsnämnd

SDN	31/12 2006	31/3 2007	30/6 2007	Enskilde tackat nej/ väntar på önskat boende/ särskilt öns- kemål 30/6 2007	Resursbrist 30/6 2007
Bromma	7	12	10	10	
Enskede-Årsta- Vantör	4	1	2	2	
Farsta	8	2	2	2	
Hägersten- Liljeholmen	4	6	7	6	1
Hässelby-Vällingby	4	6	8	5	3
Rinkeby-Kista	0	1	0	0	
Kungsholmen	10	14	13	13	
Norrmalm	4	6	3	3	

Skarpnäck	2	3	3	3	
Skärholmen	4	0	0	0	
Spånga-Tensta	2	1	1	1	
Södermalm	1	3	1	1	
Älvsjö	3	1	1	1	
Östermalm	4	0	0	0	
TOTALT	57	56	51	47 (48)	4 (8)

Beredning

Ärendet har beretts av äldreförvaltningen. Rapportering av ej verkställda beslut har gjorts från samtliga stadsdelsnämnder. Kommunstyrelsens pensionärsråd har tagit del av ärendet den 12 september 2007.

Äldrenämnden godkänner stadsdelsnämndernas rapportering av ej verkställda beslut, kvartal 2 2007, och överlämnar rapporteringen till kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsens pensionärsråd har ingen erinran.

Mina synpunkter

I rapporteringen för kvartal 2 2007 har det inte skett några större förändringar i antalet ej verkställda beslut totalt sett sedan kvartal 1 2007. Två stadsdelsnämnder, Hägersten-Liljeholmen och Hässelby-Vällingby anger i ett respektive tre fall resursbrist som skäl till att beslut inte verkställts. I Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning saknas lämplig personal för kontaktmannaskap. I Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning saknas platser i dagverksamhet. Det är positivt att allt färre stadsdelsnämnder anger resursbrist som skäl till att beslut inte verkställts, en halvering sedan kvartal 1 2007, samtidigt förutsätter jag att berörda stadsdelsnämnder snarast vidtar åtgärder så att beslut om beviljade insatser kan verkställas inom rimlig tid.

Tre stadsdelsnämnder, Rinkeby-Kista, Skärholmen och Östermalm, har glädjande nog rapporterat att de inte har några ej verkställda beslut under perioden.

Nästa år införs kundval för vård- och omsorgsboenden i staden. Det innebär att stadens vård- och omsorgsboenden tydligare kommer att betraktas som en resurs för alla stadens äldre. Efterfrågan kommer att bli styrande för stadens äldreboendeplanering och för enskilda utförarens etablering. Den som inte omedelbart kan beredas plats i önskat boende ska kunna ställa sig i kö och i väntan på ledig plats bo kvar hemma eller tillfälligt flytta in på annat boende. I och med det nya valfrihetssystemet kommer också informationen om vilka boenden som finns att tillgå i staden att förbättras och bli mer tillgänglig för såväl de äldre som deras anhöriga.

Bilaga

Statistikrapport av stadsdelsnämndernas rapportering av ej verkställda beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen (SoL), kvartal 2 2007.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarråden *Carin Jämtin* (s) och *Ann-Margarethe Livh* (v) enligt följande.

Två av stadsdelsnämnderna anger resursbrist som skäl för att besluten inte har verkställts i fyra fall. Vi noterar att det är färre nämnder som har resursbrist jämfört med tidigare period, vilket är positivt. Men det är oroväckande när signalerna visar att man blir mer restriktiv utifrån det ekonomiska läget. Därför kommer vi framöver noggrant följa ärendet.

44 personer har tackat nej till erbjudet boende eller har valt att vänta på plats till ett önskat boende. Det framgår dock inte av statistiken hur länge dessa personer har väntat på plats. En redovisning av den genomsnittliga kötiden till önskat boende vore önskvärd att få i samband med rapporteringen, för att kunna följa tillgången på vård- och omsorgsboenden

Vi befarar tyvärr en kommande ökning av antalet äldre som inte får sina önskemål tillgodosedda om kommunalt vård- och omsorgsboende, eftersom flera stadsdelsnämnder beslutat att konkurrensutsätta hela äldreomsorgen utan egenregianbud.

Istället för att tillskjuta nödvändiga resurser sätter föredragande borgarrådet sin tro och sitt hopp till kundvalsmodellen, som ska innebära att vård- och omsorgsboenden tydligare betraktas som en resurs för stadens äldre. Tyvärr lär statistiken för icke verkställda beslut på grund av resursbrist inte bli bättre bara för att de äldre får en kölapp till önskat boende.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige besluta följande

Stadsdelsnämndernas rapportering av ej verkställda beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen godkänns

Stockholm den 28 november 2007

På kommunstyrelsens vägnar:
CARIN JÄMTIN

Ewa Samuelsson

Anette Otteborn

Särskilt uttalande gjordes av *Carin Jämtin, Roger Mogert, Teres Lindberg* och *Kersti Py Börjeson* (alla s) och *Inger Stark* (v) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (s) och (v) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

I ärendet redovisas de ej verkställda beslut som stadsdelsnämnderna rapporterat till Länsstyrelsen, revisionskontoret och äldreförvaltningen avseende kvartal 2 2007, se bilaga.

För kvartal 2 2007 har stadsdelsnämnderna rapporterat totalt 70 beslut som inte hade verkställts inom tre månader. Under perioden har 12 av dessa beslut verkställts, 1 ansökning har återtagits och 6 ärenden har avslutats varför det vid periodens slut den 30 juni 2007 fanns 51 ej verkställda beslut. Av dessa avsåg 44 beslut ansökan om särskilt boende. I dessa fall har den enskilde antingen tackat nej till erbjudet boende eller har valt att vänta på plats till ett önskat boende. Övriga 7 beslut avsåg ansökan om dagverksamhet, kontaktperson eller hemtjänst. I 3 fall har den enskilde tackat nej eller har särskilda önskemål. I 4 fall anges resursbrist som skäl till att besluten inte verkställts.

I tabellen nedan redovisas antalet beslut som inte var verkställda den 30 juni 2007 per stadsdelsnämnd samt skälen till att besluten inte verkställts. Uppgifterna inom parentes i totalsummorna anger redovisade uppgifter vid föregående rapportering den 31 mars 2007.

Dessutom redovisas antalet ej verkställda beslut per stadsdelsnämnd vid tidigare rapporteringstillfällen kvartal 4 2006 och 1 2007. De stadsdelsnämnder som sammanslagits efter 1 januari 2007 redovisas gemensamt även 2006.

Tabell 1. Antal beslut som inte var verkställda vid redovisningsperiodens slut per stadsdelsnämnd

SDN	31/12 2006	31/3 2007	30/6 2007	Enskilde tackat nej/ väntar på önskat boende/ särskilt öns- kemål 30/6 2007	Resursbrist 30/6 2007
Bromma	7	12	10	10	
Enskede-Årsta- Vantör	4	1	2	2	
Farsta	8	2	2	2	
Hägersten- Liljeholmen	4	6	7	6	1
Hässelby-Vällingby	4	6	8	5	3
Rinkeby-Kista	0	1	0	0	
Kungsholmen	10	14	13	13	
Norrmalm	4	6	3	3	
Skarpnäck	2	3	3	3	
Skärholmen	4	0	0	0	
Spånga-Tensta	2	1	1	1	
Södermalm	1	3	1	1	

Älvsjö	3	1	1	1	
Östermalm	4	0	0	0	
TOTALT	57	56	51	47 (48)	4 (8)

BEREDNING

Ärendet har beretts av äldreförvaltningen. Rapportering av ej verkställda beslut har gjorts från samtliga stadsdelsnämnder. Kommunstyrelsens pensionärsråd har tagit del av ärendet den 12 september 2007.

Äldrenämnden

Äldrenämnden beslutade vid sitt sammanträde den 18 september 2007 att godkänna stadsdelsnämndernas rapportering av ej verkställda beslut, kvartal 2 2007, samt att överlämna rapporteringen till kommunfullmäktige.

Äldreförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 29 augusti 2007 har i huvudsak följande lydelse.

I rapporteringen för kvartal 2 2007 har det inte skett några större förändringar i antalet ej verkställda beslut totalt sett sedan kvartal 1 2007. Två stadsdelsnämnder, Hägersten-Liljeholmen och Hässelby-Vällingby anger i 1 respektive 3 fall resursbrist som skäl till att beslut inte verkställts. I Hägersten-Liljeholmen stadsdelsförvaltning saknas lämplig personal för kontaktmannaskap. I Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning saknas platser i dagverksamhet. Tre stadsdelsnämnder, Rinkeby-Kista, Skärholmen och Östermalm, har rapporterat att de inte har några ej verkställda beslut under perioden. Precis som vid föregående rapporteringstillfälle är Kungsholmen den stadsdelsnämnd som har redovisat flest ej verkställda beslut. I samtliga fall har den enskilde tackat nej till erbjuden plats eller lämnat önskemål om boende på särskild adress.

Det faktum att den enskilde väljer att vänta på ett önskat boende innebär att många beslut inte kan verkställas inom tre månader. Ur rättslig synpunkt är detta självfallet inte tillfredsställande. Samtidigt är det viktigt att den enskildes önskemål om särskild adress ska tillgodoses så långt det är möjligt. Vid ansökningstillfället är det viktigt att den enskilde informeras om vilken kötid som kan bli aktuell till önskat boende. Om beslutet inte kan verkställas inom tre månader ska den enskilde erbjudas ett alternativt boende. Precis som vid all handläggning är det viktigt att all information och alla åtgärder som vidtas i ärendet dokumenteras.

Enligt nu gällande riktlinjer ska bifall ges på ansökan om vård- och omsorgsboende men avslag ges på önskad adress i de fall beslutet inte bedöms kunna verkställas inom skälig tid. Riktlinjerna kan dock komma att revideras i samband med att kundval införs i särskilda boendeformer 2008.